

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula	Kiadó laptulajdonos: László József.	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben Negyedévre	3 korona.			Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Egészévre	12			
Vidékre Negyedévre	5			
Egészévre	20			

Pillantsunk a jövőbe.

— május 17.

A lefolyt husvétüi ünnepek alatt Magyarország kétszociáldemokrata pártja országos gyűlését tartotta. E két proletár kongresszus közül minket a vidéken főként a nagyszalontai érdekel, a melyet az újjászervezett szociáldemokraták tartottak. Mert számos magyar vidék földmivelő népe képviselve volt ezen a kongresszuson. A duna—tiszá—marosmenti vármegyék, szám szerint vagy harminc, küldöttek révén képviselve voltak Nagyszalontán, hogy megbeszéljék, milyen bajok gyötrik, pusztítják a magyar kizsákdát s a mezei munkást. Kár, hogy a kormány szakkezegekkel nem képviseltette magát a paraszt szociálisták az országos gyűlésén, itt tudhatták volna meg legjobban, hogy uri faj e népnek, mely minden alkalmat megragad, hogy a világ elé juttassa keserves panaszát. Háromszáz község szegényebb osztályának értelmesebb tagjai gyűltek itt össze s amit mondtak a maguk helyzetéről, az az uraságokról, a jegyzőikről és szolgabíráikról, az mind érdekes tanulmányozni való anyag egy olyan kormánynak, amelynek komoly szándéka a nép bajain segíteni.

Nagy tévedés azt hinni, hogy ezek a mi paraszt szociálistáink nemzetközi forradalmárok. Szó sincsen róla. Minden keresetlen dikcióból kiérzik a haza földje iránt érzett forró szerelem, elégedetlenség, zúgolódás a nagy adó, a csekély napszám, a hatóságaik és a papjaik ellen — de hű hazafiak. Ami őket a szociáldemokrácia zászlaja alá kergette, az nem nemzetközi érzés volt, hanem az, hogy ki kellett ábrándulniok mindenből, amitől eddig sorsuk jobbra fordulását vártak. Most a szociáldemokráciával próbálkoznak, hátha ebben megtalálják azt, amit keresnek: a jobb megélhetést, a kevesebb adót, a hatóságok előtt való igazságot, az uradalmakkal szemben való veszedelmet. Az sem igaz, hogy nem istenfélő ez a parasztszociálista nép.

Ahítatos vallásosság ömlik el egész lényén, jár a templomba és magának foglalja le — lelketlen népbolondítók után beszélve — még Jézus Krisztust is, azt állítván, hogy ő volt az első szociáldemokrata. S nem is izgága, lá-

zongó nép az, hanem csendes, türelmes természetű, nem akar kikezdeni az uraival, sem a csendőrökkel; komoly tanácskozás volt Nagyszalontán, az emberek szervezkedni, tömörülni akarnak, hogy elérhessék káros céljaikat.

Ime a szomorú látvány a magyar hazafinak a nagy magyar alföld népe a szociáldemokrácia páros lobogója alatt! Ez a mi uraink, hatóságaink, kormányaink vétkes könyelmisége. Nem törődtek eddig semmit a néppel hagyták, nem védtek meg az uzsora és kizsákmányolás ellen, az igazságszolgáltatásnak és közigazgatásnak csupán loszkasztó súlyát éreztették vele s esod-e ha szeretet híjján azoknak lön játékszerévé, akik a szeretetet ügyesen játszogatják előtte.

Igaz, hogy ma még hazafiasan érző békés elem a parasztszociálista. De ki állhat érte jót, hogy az lesz holnap is? Ha majd a szociáldemokrata tanok jobban megvesztegetik, ha a társadalom leontását célzó jelszavak a vérévé válnak s léttudásokra nézve annyira veszedelmes tudományos alapon kiforrott meggyőződéssé válnak benne: akkor bizony ez a nép nem lesz már hazafias a szónak mai értelmében és nem lesz békés, türelmes, panaszkozó tömeg.

Ma még nem találunk semmi veszedelmet a paraszt szociálistákban. De tíz tizenöt esztendő múltán, amikor a rohamosan terjedő új tan a kizsákdát s a mezei munkásnép többségét magához hódította, akkor rettenetes veszedelem támadhat e mozgalomból. Nézzünk tehát a jövőbe és számoljunk le az igaz tényállással.

A tapasztalat már kellőképpen beigazolja, hogy erőszakkal, csendőrszuronynyal, hatalmi eszközökkel ennek a mozgalomnak nem lehet útját állani. Sőt mentül inkább üldözik, nyomják, annál jobban terjed. E mozgalom ellen a mai rend csakis úgy védekezhetik hatásosan, ha jobb megélhetést biztosít a közigazdának, s a munkás embernek. Ha versenyre kel a szociáldemokráciával abban, hogy a gazda igazságosan adózhassék, a napszámok jobb munkabért kaphasson. Ha a különféle családok, kifosztó spekulációk és uzsorások ellen megvédjük a népet s e mellett — akár a gyárban, akár a mezőn — a munkáját is becsületesen fizetik meg; ha továbbá nem az öklünket

mutogatjuk nekik, hanem a kezünket nyújtjuk feléjük, megkérdezzük, hol fáj nekik s becsületes igyekezettel gyógykezeljük a sebeiket: ha — végül — alkotunk a földünk népe számára egy becsületes modern szociálpolitikát. Csakis így menthetjük ki a hűmagyar népet a nemzetköziség karmai közül, csakis így láthatjuk boldognak, megelegedetnek és nyugodtnak.

Tegyük meg ezt minél hamarább, mert nem sokára talán már minden késsön lesz.

Politikai hírek.

A dési mandátum. Az általános képviselőválasztás alkalmából 1905. január 26-án a dési választókerületben a szabadelvűpárti Bátor Dániel Tibort választották meg 306 szótöbbséggel a diszidens gróf Desseffy Aurél ellen. Fenyő Lajos és társai dési lakosok petícióval támadták meg a mandátumot és kérték annak etetés, itatás és vesztegetés miatti megsemmisítését, esetleg 447 fertőzött szavazat le- és átszámításával gróf Desseffyt 141 szavazattal megválasztott képviselőnek kijelenteni. Ezt a petíciót tárgyalta ma a kir. Curia választási tanácsa Vavrik Béla elnöke alatt. Az érdemleges tárgyalás előtt a megválasztott képviselő báró Dániel Tibor megbízottja dr. Edvy Illés Károly alaki kifogást emelt a petíció ellen. Dr. Bátor Horváth Emil a választás védője csatlakozik az előbbi szólóérveikhez. A kir. Curia a bejelentett kifogásoknak helyt nem adott.

A kérvényezők meghatalmazottja ezután részletesen előadja a petíciót.

Dr. Edvy Illés Károly jogi fejtegetéseivel bizonyítani igyekszik azt, hogy a kérvény nem szavahihető és nem megbízható. Tagadja, hogy etetett és itatott volna a képviselő, vagy tudott volna az állítólagos vesztegetésről avagy presszióról. Itéletet nem hoztak.

A nagy válság.

— május 17.

Nagy szenzációja van a tegnapiak. Hihetetlenül hangzó, de mégis igaz. Nagyonfontosságú ez a hír, a melyből csak arra lehet következtetni, hogy a koalícióval való meg egyezést most már Bécsben is erősen sürgetik. Báró Bánffy Dezsőről van szó: Báró Bánffy Dezső tegnapelőtt, hétfőn este hirtelen elutazott a fővárosból. A lakásán titkolták, hogy hová utazott, azaz, hogy kijelentették, miképpen Bánffy Dezső báró Miskolcra ment. Kiderült azonban, hogy hétfőn este Bécsbe utazott. Ezt a szenzációs hírt nagy meglepetéssel fogadták politikai körökben s mindenütt azt a feltevést kelti, hogy a megoldás a küszöbön van. Bánffy

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

Dezső bécsi utjáról különben más híradás nem érkezett, de erősen hiszik, hogy a megoldás előterében kivételesen más. Komoly formában beszélgettek erről az utazásról, sőt mint egy bécsi forrás jelenti, Bánffy Dezső a katonai körökkel fog tárgyalásokat folytatni a koalíció érdekében.

A kormánypárti körökben is érthető feltűnést keltett az utazás híre. Azonban ott örvendezés járta, mert Bánffy Dezső ezen utját a koalíció megbomlásával vélik kapcsolatba hozni. Ez a feltevés természetesen nem állhat meg. Bár nagyon örvendetesnek találják a bukott tábor, ha a szövetséget ellenzik szétugrana, mert hiszen akkor Bécs elérte a célját. A nullával szanálta a helyzetet és a 67-sek megmaradhatnak a helyükön.

A vezérőrbizottság, a mely délig nem tudta hol van Bánffy, nem hisz ezekben a hírekben. Hiszen maga Bánffy Dezső volt az, a ki még néhány nap előtt is kijelentette, hogy addig, a míg a feliratban foglaltak kielégítést nem nyernek szó sem lehet a koalíció megbontásáról. Kétségtelen azonban, hogy Bécs szeretne a szövetségtől megszabadulni. Ezért is keresnek még pedig alkalmasat. De úgy látszik hiába való fáradozás az „ugrató” kísérlet. Eddig nem sikerült, most se fog sikerülni. Hogy Bánffy Dezső Bécsben jár, kétségkívül fontos küldetésben. Lehetséges, hogy a mai napon nagy változás történik, a mitől a megoldás napja nincsen messze.

*

A vezérőrbizottság délelőtti ülése másik fontos eseménye a tegnapi. Az ülésen Kossuth Ferenc elnökölt. Jelenvoltak még a következő bizottsági tagok: — Apponyi Albert gróf, Batthyányi Tivadar gróf, Sággy Gyula, Thaly Kálmán, Szederkényi Nándor, Zichy Aladár gróf, Ugron Gábor, Polónyi Géza, Vázsonyi Vilmos

és Zichy Jenő gróf. Többször kimentették magukat.

A jövőhéten megnyíló országgyűlésnek bizonyára igen érdekes munkarendje lesz, a melyet a vezérőrbizottság ezen az ülésen elhatározott. Hosszas vitatkozás és beható eszmecsere közben foglalkozott a vezérőrbizottság mindenekelőtt a Ház munkarendjével. A képviselőház elsősorban ünnepies nyilatkozatot fog tenni a felől, hogy az országgyűlésnek ex-lex állapotban való feloszlata alkotmányba ütköző; vádindítványt fognak tenni a belépőkormány ellen nemcsak az országgyűlés törvénytelen feloszlata miatt, hanem a kereskedelmi tárgyalások felvétele által megszegett 1899. XXX. t.-c. miatt; tárgyalni fogja a Ház a minap bejelentett mentelmi jog megsértési eseteket s ezenkívül napirendre kerülnek a beérkezett kérvények és feliratok.

A kérvények ezentúl az eddigi szokástól eltérően új bánásmódban fognak részesülni. Eddig ugyanis a Ház azokat egyszerűen tudomásul vette, vagy átutalta a kormányhoz, ezentúl azonban ha a kérvények valami konkrét indítványt tartalmaznak át-tétetnek a szakbizottságokhoz, ellenkező esetben egyszerűen tudomásul szolgálnak.

*

Bánffy Dezső bécsi utazása háttérbe szorított tegnap mindenféle eddigi kombinációt. Elcsúszott Burrián, mint a hamis regius, Héderváry és Tisza István. A geszti gróf egyebekben nagyon vissza vonult a politika zajától s csak napok mulva fog visszaérkezni Budapestre. Most már kétségtelen, hogy e hét végén Tisza és kormányát felmentik egészen. Bécsben a Tisza legutóbbi jelentése megdöbbenést szült, mert alkalmassint arról is beszélt, hogy tovább nem fedez semmit, annál is inkább, mivel a szabadelvű pártnak is fő óhaja, hogy távozzék a kormány éléről. De fél Tisza attól is, hogy a Ház jövőheti ülésén olyan támadásokban

lesz része a koalíció részéről, — a melyet még álmában se mert elhinni. Ezt kerülni, a bukott tábor meg menteni a célja és azért kíván most, még a leggyorsabban leszállani a piros bársony székről.

Az elégedetlenség.

Május 17.

Az évek hosszú során át volt alkalom a társadalom minden rétegét figyelemmel kísérni és azon elszomorító tapasztalatra jutottam, hogy meglehetősen vajmi ritkán lehet észlelni; sorsukkal elégedetlen egyénekkal azonban annál sürűbben találkozok az ember.

Es ezen elégedetlenséget leginkább a női világban lehet észrevenni.

Lássuk példákat:

A földműves leányának, a ki már az iskolát kijárta, nincsen nyére a mezei munka, Kapálás, gyomlálás, tehénfejés nem tetszik neki. Inkább elmegy szolgálni az urasághoz. Ott kap legalább 6-8 koronányi bért, a miből majd selyemkendőre is telik; azután csak egy keveset kell a ház körül sürogni-forogni, nem pedig egész nap a szőlőben dolgozni, kruplit vagy kukoricát kapálni. Itt megtudja a szobaleánytól, hogy a nagy városban még több bért fizetnek. — Kétszer annyit, a miből aztán uri módon lehet öltözködni.

Az elégedetlenség azon indulat, a mely már most a nagyvárosba készíti. Itt azután a sok pipere látására olyan vágyai támadnak, a melyekért kész a lelkét is áruba bocsátani. Mikor aztán hazakerül, — ha még hazakerül, — a föld megszereléséért teremtésévé lesz, ha eredeti szerény körében marad, mitsem tudva a nagyvilágból, boldog és elégedett asszony vált volna belőle.

A szegény iparos leánya, mihelyt fölcsiperedik és jómódu szülők gyermekeivel jár iskolába, szégyelni kezdi szülőit és szerény családi körét, ugy akar öltözködni mint amazok és olyanféle kiművelésben részesülni. Anyja, jó családanya, jó feleség, jó gazdasszony, de igen egyszerű vagy semmiféle nevelésben nem részesült; talán maga is cseléd volt, enged a leánya kívánságának és azon gondolattól elkápráztatva, hogy gyer-

A pongyola.

A Delvallée.

Az ebédidőben két személyre terített az asztal. A háziur egy ötvenévesnek látszó, komoly arcú ur, belép, leül az egyik teríték elé, vár, majd idegesen dobol az ujjával, végre csenget.

A csengetésre nyomban benn terem a szobaleány.

— Megmondta madamenak, hogy az ebéd kész?

— Igenis, uram; de madame öltözik. Azonnal bejön.

— A feleségem öltözik? Hiszen amikor hazajöttem, maga azt mondta, hogy már tíz perccel előttem haza jött madame is?

A szobaleány az ostobát adja és szótlanul távozik.

Még néhány perc és madame csakugyan megjelenik. Magas karesu, elegáns szépség, a harminc éves asszonyok típusából való. Halvány, kék színű gazdag csipkehullámmal díszes bő toilette van rajta, amelyet a szabása révén „pongyolának” neveznek.

A háziasszony a férjéhez siet, csókra nyújtja arcát, miközben közönyösen, félhaljónapot mond.

Monsieur futólagosan megsimogatja a madame arcát s ugyanolyan hangon felel: jó napot.

Madame oldalpillantással fürkészi a férje arcát, aztán leül a szemben levő helyre. Madame: Régóta vársz rám?

Monsieur: Nem legfeljebb egy óra óta!

— Bocsáss meg, fel kellett próbálnom a pongyolámat, amelyet ma vásároltam.

— Pongyolát? Én azt hittem...

— Pongyolának nevezem, mert alig fizettem többet érte, mint más ilyen ruháért...

... Tetszik neked?

— Egy kissé olyan, mint valami kirakat.

— Kirakat?

— Igen, mint valami reklám, amit a kirakatba állítanak.

— Csunya tárgyakat nem állítanak ki a kirakatba.

— Nem, az bizonyos. Hanem reklám kedvéért sokszor nagyon furesa tételekre vetemednek a kereskedők...

— Talán izléstelen a ruhám? nevetséges is talán?

Monsieur örül, hogy végre kihozta a feleségét a sodrából:

— Azt éppen nem mondom! Hiszen magad jelentetted ki, hogy a kirakatba a legszebb holmit állítják ki. Ez a te véleményed. én csak az ellenkezőjére akartam neked példát mutatni, de egyáltalában nem a ruhádra értettem.

— Te azonnal sértegeted az embert.

— De kérlek, miért veszed mindjárt magadra, amit mondok? miért ingerled fel magad?

— Én... szó sincs róla!

A szobaleány feltalál s kis időre megzavarja a házaspár beszélgetését.

Madame (mindenáron tisztázni akarja a kérdést): Tehát nem tetszik neked?

Monsieur: Micsoda? Ez az étel? De igen. Nagyon jó!

— Mondhatom, nagyon szellemes vagy ma!

— Én... szellemes?

— Mintha nem tudnád magad is jól, hogy miről beszéllek.

— Hja, te a ruháról beszélsz? Nos ha neked te szik, az a fő.

— Nekem mindenesetre tetszik. Az igaz, hogy azért még se vettem volna meg, ne csaknem ingyen kaptam.

— Csaknem ingyen?

— Igen, találd el, mibe került?

— Sejtlemem sincs róla.

— Mégis... körülbelül...

— 70 frank! 80 frank!

— Tréfálsz? Mért nem mindjárt husz frank? (Igen gyorsan): Egész szelyem...

tiszta szelyem... bársony gallér... gaipure entredeux... és csipke... Valenciennet-utánzat... de nagyon csinos! A csipke maga száz frankot ér! (Diadalmasan:) És az egész csak száznyolevan frank!

Monsieur meglepetten, mereven néz a feleségére, azután hangos kacagással dől hátra:

— Csak? Csak száznyolevan frank?

Igazán ingyen kaptad. És nem volt a boltban még párja is? Azt is meg kellett volna venned! Ha kissé kerestél volna, bizonyosan megtalálod a párját. Kár volt elmulasztani ezt a jó alkalmat... Ingyen! Mindig ezzel jöttök. De most már elég. Minden alkalommal, ha üzletbe mégy, vásárolsz valamit — ingyen! Száz frankért kalapot, hatvanért alsóruhát: ingyen! Ez a mániátok, mert nem tudtok pénzpazarlás nélkül élni. A férj pedig, ez az orránál fogva vezetett alkalmatlanság, tőrje némán, ha kifosztják! (Elhallgat hogy lélegzetet vegyen.)

Madame: Készen vagy?

Monsieur: Remélem igen, mert utoljára

mekéből kisasszonyt nevelhet, megengedi, sőt erején túl hoz áldozatokat, csak hogy kedves leánya óhajtságának eleget tehessen.

Az ilyen, iparos-családból származott és nagyobb műveltségben részesült leány azután a világot sem menne feleségül iparoshoz. Ő már magasabbra érzi magát hivatva, ő már arra törekszik, hogy legalább valami kis hivatalnok nevévé lehessen. Miután pedig ilyen nem egy könnyen akad, vén leány lesz belőle és végre is valami gyárba kényszerül dolgozni, hogy mindennapi kenyerét megkereshesse.

Valami hivatalnoknak a leánya a világot sem lépne házasságra kereskedővel vagy még kevésbé valami jómódu iparossal. Ő neki csak hivatalnok kell vagy pedig ha lehetne katonatiszt. Ha szép, akad is ilyen udvarlója feles számmal. Az évek azonban mulnak, a házasságból nem lesz semmi és az űlve maradt leány a legboldogtalanabb teremtese a világnak.

A földbirtokos leánya pláne nagyra törő, a mi fölött az előzmények után nem is lehet csodálkozni. Neki csakhamar szűk lesz a falusi otthon. A falusi gavallérok ügyetlen udvarlók. Valami fényes összekötetésre csekély a kilátás. Ráveszi szülőit, hogy a fővárosba menjenek. Egyelőre csak a téli hónapokra, a mikor otthon ugys nagyon unatkoznak. A szülők a leány kedvéért és jövődő boldogságáért engednek kívánságának. Elmennek vele bálozni, hadd ismerkedjék meg vele az arany ifjuság. — Csak hogy az arany ifjuság közt ritkán akad házassaladó ember. Mulatni szeretnek, el is mennek a zsurokra, udvarolnak is, de mikor jutnak abba a helyzetbe, hogy házasodjanak? A szülők spekulálnak valami képviselőre, magasabb rangú miniszteri hivatalnokra, csak hogy ezek az urak viszont nagy vagyonra számítanak és a telekkönyvi feljegyzések nyomán nagyon jól tudják, hogy ki mit várhat. Azalatt mulnak az esztendő. A fővárosban való tartózkodást, költségeiket már nem bírják a szülők. Az adósság szaporodik. Sokszor tönkre mennek, a leány azonban otthon marad.

Egyszerűbben kell nevelni a gyermekeket, nehogy tulságos igényeket tápláljanak!

Egyház és iskola.

Egyházkerületi közgyűlés. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület e hó 17-én szerdán tartja a kollégium dísztermében tavaszi rendes közgyűlését, Kiss Áron püspök és gróf Dégenfeld József főgondnok elnökléte alatt.

A hajduszoboszlói papválasztás. A múlt hetekben lefolyt egyházmegyei közgyűlésen Békéty Lajosnak hajduszoboszlói pappá való megválasztását az egyházmegyei bíróság nagymérvű etetés, itatás címén megsemmisítette. A hajduszoboszlóiak most, mintegy 150 aláírással az ítéletet megfellebbezték az egyházkerülethez. Az ottani református hívek a legnagyobb tisztelettel és szeretettel viseltetnek Békéty Lajos iránt és szerintük méltánytalan volt megválasztásának megsemmisítése.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— Május 17.

Goluchowszky Agenor közöskülgyminiszter ur most üli külügyminiszterségének a tizedik évfordulóját. Mit csinált a derék lengyel gróf ezen tíz év alatt a politikában? Azt, a mit a bécsi dsoki club kártyajátszmái alatt szokott csinálni. *Kibicelt* a hármaa szövetségnek.

Ki tagadhatja, hogy Magyarországon január 26-ika óta mégis csak az erős kéz politikája érvényesül?

Csak hogy nem a Tisza István grófé, hanem a nemzet erős keze.

Ujvidéken biztos a függetlenségi jelölt győzelme. Kell is, hogy újabb és újabb vidékek, végül Ujvidék is támogassa a nemzetet jogaiért való küzdelmében.

akarok erről beszélni. Csópp kedvem sines, koldusbotra jutni.

Madame (sápadtan, de nyugodtan): Szép kedvedben vagy... ma!

— Ma is és tegnap is: de nem szeretem a jeleneteket...

— Igen, azt látom... de ne hidd, hogy olyan ostoba vagyok!... Ma bizonyára rosszul spekuláltál és takarékosági elvekkel megrakodva jöttél haza... ezért hozott dühbe a ruhám.

— Engem? Engem? Semmi esetre sem ellenkezőleg!

— Hát beszéljünk nyíltan. Szememre veted a költségeimet?

Nem! Csak azt vetem a szemedre, hogy fölöslegességre dobod ki a pénzt.

— Helyes. De mond kérlek tettem-e én valaha szemrehányást neked azért, amit te költesz a klubban?

— Semmit sem költök a klubban. Amit ma vesztek a kártyán, azt visszanyerem a másnap.

— Helyes. De a kóversenyek? az automobilkirándulások? kocsibérlet? vscsoráid baráti körben?...

— Ugy, most meg ez üzleti kiadásaimat is feltáladod? (Föláll és a kályhához megy.) Mit akarsz ezzel elérni?

Madame (hirtelen feléje fordul): Hogy mit akarok? mit akarok!... megmondom. Minthogy mi szerződés szerint közös vagyomból élünk, követelem, követelem, hogy ugyanazok legyenek a jövedelmeim és kiadásaim, mint neked!

— Kettős könyvitelt akarsz talán? Ha én szivarra gyujtok, ugyanolyan ára bombont szopogass te?

— Miért ne?

— És ezt nevezik az asszonyok logikájának! Nos... ha annyira a sziveden fekszik, ám legyen!

Monsieur egy pohár likőrt tölt magának:

— Parancsolsz te is?

— Nem, köszönöm.

— Talán más valamit? (Nyugodtan egymásra néznek.)

Monsieur: Akkor hát a számládra írok egy frankot.

Madame: Egy frankot?... miért?

Monsieur: A te számlád javára... mert kávéházban egy pohár likőrért egy frankot kellene fizetnem. Minthogy pedig te nem iszol semmit, így egy frankot a te javadra kell könyvelnem.

Madame (nyugodtan): Egy frank és 10 centime, barátom: elfelejtetted a borralalót.

— Akkor hát 20 centime; kevesebbet nem adok.

(Mindketten alig tartóztatják a nevetésüket, amikor hirtelen csengetnek az előszobában. A szobaleány jelenti, hogy vendégek érkeztek.)

Madame: Vezesse be őket a szobába, azonnal jövének. (A szobaleány el.)

Monsieur! Nos, ilyen haragos arccal megyünk a vendégeink elé!

— Az tőled függ...

— Tőlem?

— Természetesen... kérj bocsánatot a megbántásért.

— Helyes. Hiszen nem is volna lehetséges másként... a hibás mindig a férj! Tehát... bocsáss meg!

A színész életéből.

A színészet tarka világából vett, jóízű eseteket közölget most Várady Antal. Az Ujság tegnapi tárcájában („A koca direktor”) van két bennünket közelebből érdeklő apróság is. Ezeket itt közöljük:

Sintér és komédiás.

A régi debreceni színház előtt állott Feleki Miklós, az öreg — akkor még java-férfikorában levő — Foltényivel, mikor, heti vásár levén, a Bagi uram szekere gördült arra.

Bagi uram sintér volt a régi jó időkben s a hányszor valami királyi herceg-járás volt Debrecen városában, ő kelmét nyomban előlegesen lefűlelték s ráhuztak huszonötöt s addig ki nem bocsátották, miglen az illusztris vendég a város falai között időzött.

Megtette ugvanis több ízben, így az istenben boldogult Albrecht királyi herceggel is, hogy odaállott a szekere elé, rövid gatyában, piros tollas cilinderben s tőpörödött fővegét megemelve kurjantotta, hogy: Eljen Kossuth Lajos!

Látnivaló tehát, hogy volt oka a hatóságoknak, ha Bagit ilyen alkalmakkor hűvösre tették.

Ezen a napon azonban nem járt arra potentás, hát Bagi szabadon gyakorolta a maga mesterségét, mely is a hetivásáron ögyelgő gazdátlan kutyák összefogdosásából állott.

Elől haladt maga a mester, utánna drótvégű ostornyéllal a sintérlegények. — A mint a színház előtt, nagy esőűleiben elhaladnak, az egyik legény nagy röhögve mutat a két borotvált ábrázatu urra, a ki a színház előtt pipázik.

— Nini, mestram, komédiások!...

Bagi fejedelmi nyugalommal fordul meg, végigméri a röhögőt, egy hegyeset odaáplikál a legény lába elé s így szól:

— Hallgass kutya, te se tudod még mire jutsz...

Soha sines foglalkozás nélkül.

A koca-direktorok társulatának tagjai bizony nem mind Rosciusok. Egyiket Nánáson télviz idején kísérték be csavargás miatt, s akkor azzal védekezett, hogy ő foglalkozással bíró egyén, de most, télen nem megy a mestersége.

— Hát mi maga? — kérdi a tisztviselő.

— *Uszómester* vagyok, kérem alássan. Kitanult uszómester.

Eleresztették. Hanem nyár derekán megint csak hurokra került. Megint el akarták toloncolni.

— Kérem, kapitány ur, van énnékem becsületes mesterségem, de most, kánikulában nem folytathatom.

— Mi?... Az uszómesterség?

— Nem az, instálom, már más foglalkozásra tértem. — Most kitanult hókaparó vagyok!

Jó házból való tanuló.

Illés meg a komája bentjártak a városban. Nézdélődtek az utcákou. Egy kirakat előtt megállottak.

Mondja a koma:

— Nézze kend, mi van a kirakatban.

Ez volt:

ITT
jó házból való
TANONC
azonnal felvétetik.

— Látom. Mit akar kend vele?

— Ugy gondolom, hogy a Miska gyereket ide adnám inasnak... Oszteg, ha föl-szabadulna, ilyen nagy kereskedést nyithatna, mint ez itten.

Rámosolygott Illés a komájára.
— Hova gondol kend. Hiszen nem vénék fel ide a kend Miska gyerekeit.
— Miért? Hogy paraszt?
— Dehogy.
— Hát?

Illés egyet riszált a kismellényin, a botot leütötte a földre s a pipáját agyarára csapta.

— Azért nem veszik föl, mert a kend háza teteje igen rossz, becsurog rajta az eső. A falak pedig rogvadozók. Itt pedig az áll, hogy jó házból való tanonc szükségeltetik.

Bámult a koma néhány percig. Aztán ahogy tovább mentek, azt mondta Illésnek:

— Igaza van kendnek... Hanem azt a... ez az uri nápség mégis azt megkívánja, hogy ha az ember a fiát inasnak akarja adni, hát jó háza legyen...

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— május 17.

Több ízben említettük már, hogy Debrecen „éjjeli élete” az országban, úgy a vidéken, első helyen áll. A mely város pedig első helyet foglal el éjjeli vidámságtétek tekintetében, erkölcsitekintetben az bizonyára az utolsó helyen ballag. Nagyon rövidlátó a rendőrség. Nem lát, vagy tekintete nem akar keresztül hatolni a falakon. A külön szobákba, a melyekben a legocsmányabb fosztogatások folynak. A kártya mindennap áldozatokat szed. Közbeszéd tárgya a többi közt egy kisujszállási parasztembernek az esete. Szénát hozott a vásárra, aztán egy ilyen jóhírű szállodába vitte a balsorsa. Elvesztette néhány száz korona készpénzét, 500 koronáról pedig váltót adott a vendéglősnek, a ki a kártya mulatságot rendezte. Reggelre kiábrándult az atyafi, elment a rendőrségre, jelentést tett a kifosztásáról. A panaszról aligha értesült a kapitány, mert azt egyik biztos vette fel. Ugyanez a biztos visszakerítette a szegény vidéki ember váltóját. Ez örült a veszett fejsze nyelének, pénzt veszni hagyta s tudtunkkal hajszála sem görbült meg e miatt a vendéglősnek. De hány ilyen eset fordul elő városunkban, a nélkül, hogy az eset nyilvánosság elé kerülne! Érvényben álló szabályrendelet, hogy a kávéházi pénztárosoknak a pénztárt elhagyni, a vendégek közé vegyülni nem szabad. Melyik kávéházban tartják meg a szabályt? A külön szobák beszélhetnek róla, a pénztárbeli tündérek, a leitatott vendégek, a bajokba döntött tapasztalatlan ifjak kellemes mulatozásairól. Még két-három héttel ezelőtt volt s valószínűleg ma is van olyan éjjeli mulatóhely, a melyen négy pénztáros kissasszony szolgáltatta a vonzóerőt. Ezek a lelkes honleányok bizonyára nem férnek el a pénztárban s négy pénztár nem igen állhat az üzletben. Így ezek a pénztár-állványok valóságos kathedrái ama bizonyos éjjeli tudományoknak! A tandíjjról ne is beszéljünk. Az éjjeli mulatóhelyekre szóló engedélyeket rovott előéletűeknek, notórius kártyások is kapják az ellenőrzés pedig — a mint nagyon tudjuk — hanyag, vagy éppen semmi. Valóban szükséges, hogy Debrecen éjjeli élete kellően megvilágíttassék.

— **Bánffy Dezső Bécsben.** *Bánffy* Dezső báró — mint Budapestről jelentik — tegnap este 10 órakor a nyugoti pályaudvarról Bécsbe utazott.

— **Beniczky Ferenc a ravatalon.** Beniczky Ferenc holtteste immár ravatalon pihen a Bajza-utcai villában, a hol kiszenvédett. Az ideiglenes ravatal a villa egyik utcai szobájában van felállítva s a drága érekporsót, melyet az enterprise huszárok őriznek, virágokból font koszorúk borítják. A koporsót éjszaka az enterprise négylovos

diszfogatján átszállítják a megyeházára, a hol a diszteremben teszik ravatalra. Estére megérkeznek az elhunyt gyermekei is Angliából, hogy jelen lehessenek a temetésen. Pestvármegye részéről *Fazekas* Ágost főjegyző bucsuztatja el a halottat.

— **Aradmegye—Debrecenhez.** Aradmegye közönsége nevében Schill Ferenc vármegyei főjegyző átiratot intézet Debrecen város közönségéhez. Az átiratban Aradmegye közönsége a képviselőháznak a királyhoz intézett felirata mellett foglalt állást és kijelenti hogy a feliratban foglaltakat a magáévá teszi. A kifejtett nemzeti követelmények megvalósítását a magyar állam kiépítése szempontjából óhajtja. Az átiratban Aradmegye arra kéri Debrecen, hogy a feliratot hasonló határozattal pártolja. Aradmegye átirata Debrecen legközelebbi közgyűlése elé kerül és bizonyára pártoló javaslattal.

— **A vármegye közgyűlése.** Tegnap délelőtt tartotta Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi rendes közgyűlést, melyen a megye bizottsági tagok nagy számmal jelentek meg. A közgyűlés tárgysorozattal igen fontos ügyek képeztek. Különösen az ismeretes hevesi átirat és a Püspök-ladányban felállítandó második gyógyszer-tár kérdése voltak a főbb pontok. Domahidy Elemér főispán kevéssel 9 óra után jelent meg a közgyűlési teremben és miután a közgyűlést megnyitotta a tárgysorozat első pontját a vármegye 1904. évi állapotáról szóló alispáni jelentést helyeslőleg tudomásul vették. Az alispáni időszaki jelentés tudomásul vétele kapcsán, bejelentette az elnöklő főispán, hogy Dévai Soltész Farkas elhunyt megyebizottsági tag helyébe, a ki az állandó igazoló választmány elnöke is volt, törvényadta jogánál fogva Weszprémy Zoltán főjegyzőt nevezte ki. Egyben a közgyűlés Soltész Farkas érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta.

A tárgysorozat 3—11 pontjaira vonatkozó állandó választmányi határozati javaslatokat vita nélkül tudomásul vették. Ezután a püspök-ladányon felállítandó második gyógyszer-tár ügye került tárgyalás alá. Az állandó választmány az egészségügyi bizottság javaslata alapján a felállításra nézve tett előterjesztést a közgyűlésnek, mert a második gyógyszer-tár felállítását népszerűségi vagy egészségügyi akadályok nem gátolják. Brassay bizottsági tag nem fogadja el a határozati javaslatot azon indokolás alapján, hogy az új gyógyszer-tárakat politikai érdemek jutalmazására adományozzák. Dr. Losonczy Álmós főorvos felvilágosító felszólalása után Jánosy Zoltán nagyhatású beszédben fejtegette a második gyógyszer-tár célszerűtlenségét, mire a főispán szavazásra tette fel a kérdést s a szavazás alapján kihirdette az eredményt, hogy a közgyűlés többsége a második gyógyszer-tár felállítását nem kívánja. A tárgysorozat 13—18 pontjait vita nélkül elfogadták.

Az állandó választmány azon határozati javaslata, amely a korcsmáknak vasárnapon való zárvatartására vonatkozik általános helyesléssel találkozott. A tárgysorozat 22—23 pontjainak tudomásul vétele után a hevesi átirat került tárgyalás alá. Az állandó választmány a felirat küldése mellett határozott. Oriási lelkesedés közepette hirdette ki az elnöklő főispán a közgyűlés határozatát, mely szerint Hajdúvármegye aggodó figyelemmel kísérve az alkotmányos élet stagnálását, feliratot intéz az országgyűléshez, hogy a működését a nemzet által többséget nyert szövetekezet ellenzéki pártok programja alapján mielőbb kezdje meg. A tárgysorozat többi pontjai vita nélkül letárgyaltak és tudomásul vették és a Hajdúszoboszló 1905. évi közmunka költség-

vetésének letárgyalása után a közgyűlés véget ért. A jegyzőkönyvi hitelesítést még a délután folyamán megejtették.

— **A hortobágyi sáskairtás.** Rémes pusztulásnak lesz színhelye a közeli napokban a Hortobágy. A tatárjárásnooz hasonló hadjáratot fognak lefolytatni a hortobágy bevándorlott idegenével a sáskákkal szemben. A sáskák tavaly „tatárjárták” a Hortobágyot, a miből tudvalevően rengeteg kára volt a gazda közönségnek. Most aztán elkövetkezett a bosszúadás napja. Lesz, a mi még nem volt. A sok haszontalan kártevő rovar semmisítik meg. A sáskairtás e hét végén kezdődik Szabó gazdasági tanár vezetésével. A Hortobágyon az árkok ásását megkezdték s az irtáshoz szükséges előkészületek is megtették.

— **Galgótzty — Bécsben marad.** Bécsből jelentik, hogy Galgótzty Antal táborsernagy három hónapos szabadságidejének letelte után Bécsben marad és csapat főfelügyelővé nevezik ki. Galgótzty már gondoskodott Bécsben lakásról és istállóról.

— **Az eltűnt gvardián.** Budapestről írják: Több fővárosi lap irt a M. Hirlap nyomán a belvárosi ferencrendiek gvardiánjának eltűnéséről. Emlegetnek — mint ilyenkor szokás, — mindenfélét, többek közt azt is, hogy a gvardián elhagyta volna a kolostort, mert megunta a nagyon szigorú életmódot. Ez állításra vonatkozólag közvélekedés, hogy P. Kiss Arisztid pécssegyházmegyei világi pap volt, aki épen azért lépett a ferencrendiek közé, mert a rend szabályait megszigorították. A mi pedig a gvardián eltűnését illeti, hiteles adatok szerint megállapítható, hogy f. é. április 27 én a magyarországi provinciális kézbesítette P. Kiss Arisztidnak, a budapesti rendház gvardiánjának a rend generalisától érkezett dispoziციót, melynek értelmében P. Kiss Budapestről a szentföldi miszsióba helyeztetett át, a hol reá szükség van. P. Kiss április 30-án este hagyta el a fővárost és Triestből a szentföldre indult, a hová szerencsésen meg is érkezett.

— **A Csokonai ünnep.** A vasárnapi országos ünnepeléshez való részvételre egyre érkeznek jelentkezések. A rendezőbizottság ma következők neveit közli velünk: Dr. Csengeri János, Gyatai Farkas, Hegyessy Vilmos, dr. Kiss Károly, dr. Morvay Győző, György Aladár, Tarcsfalvi Albert, Végh M. Kálmán és neje, Csokonai V. Ferenc, dr. Jóna András, dr. Némethy Károly, Kemenszki Kálmán, Maday Gyula, Koronghi Lippich Elek.

— **Sztrájkoló asztalosok.** A tegnapelőtt sztrájkba lépett butor asztalos munkások és munkaadók között tegnap délután folytak a békéltető tárgyalások az ipartestület tanácstermében, a kerületi iparfelügyelő, dr. Rédei kamarai s. titkár és Vetéssy Béla iparhatósági biztos jelenlétében. A munkaadók részéről 12-en a sztrájkolók részéről 8-an jelentek meg a tárgyaláson. A munkarend felett értekeztek először, melyet minden ellenvetés nélkül elfogadtak a munkaadók. De a munkabér követelésekre nézve nem tudtak megállapodásra jutni. A munkások ugyanis ezidejűleg még makacsul ragaszkodnak a betervezett árszabályzatukhoz és nem hajlandók a mesterek által ajánlott feltételekbe bele menni. A tegnapi tárgyalás tehát nem vezetett eredményre. A munkaadók ma délután ismét értekezletre

A tavaszi idényre

szükséges divatöltényöket és felöltöket a legmodernebb kivitelben készítik bel- és külföldi szöveteimből te. Tiszteel

MOSKOVITS JOZSEF

uri szabó, Piac-utca 40., keresztútlet.

■ Ugyanott tanuló felvétetik. ■

gyűlnek egybe azt megállapítandó, hogy a sztrájkolók követeléseinek megadásában meddig mehetnek.

— **A debreceni siketnémák kirándulása.** Megirtuk a minap, hogy a debreceni siketnémák intézete kirándulást rendez egyik szomszéd városba Nyiregyházára, hogy a siketnémák taníthatóságát bemutassa és részükre az emberek szeretetét megnyerje. Az intézet két tanárán és hat növendékén kívül Oláh Károly tanácsos és Vetéssy Béla r. fogalmazó utaztak oda. Elmentek, hogy a szeretetet hirdessék, ennek magvait elhínték és a szeretet virágzó fáját találták Nyiregyházán, megszólaltatták a siketnémákat, hogy hátha sikerül valamelyes lelkesedést a nyiregyháziak szívébe önteni és a tiszta szívek lelkesedése oly erővel nyilatkozott, hogy a lelkesíteni akarók a lelkesültek szerepet cseréltek, mert am azok lelkesültek emezek lelkesedésén. És e lelkesedés nem volt mesterséges, valamint a szíves fogadtatás nem ünnepélyes. 11 órakor kezdődött az előadás. A városháza nagy terme, a melyben az előadás lefolyt, annyira zsufolva volt érdeklődőkkel, hogy a hallgatóság egy része a folyosón és a nagyerem mellékszobáiban szorongott. Májerszky Béla, a város közszeregetben álló polgármestere nyitotta meg meleg szavakkal az előadást, amelyet Oláh Károly, debreceni tanácsos köszönő szavai zártak be. Amíg a siketnémák beszéltek, nem egy szemből csordult ki a könny. Legjobban talán Andris bácsi lelkesedett, aki a siketnémáknak valóságos Mecaenása lett. A gazdag ebéd után, amelyet a város adott a vendégek tiszteletére, a társaság a Sóstófürdőbe hajtatott. Balla Jenő, városi tanácsos, aki egész napon át szeretettel gondoskodott a siketnéma gyermekekről, itt is kedvüket kereste. A fürdőbe vitte őket, ahol könnyűkedvük szerint lubickolhattak a vízben. A társaság este tért vissza Debrecenbe. E kirándulásnak meg lesz a maga haszna, mivel Nyiregyháza város — ahol most is 9 tankeletes siketnéma elhelyezését várja — néhány tanításáról bizonyára gondoskodni fog.

— **Tiszacsegei csendélet.** A közeli helységek közül a legnagyobb duhajfészek Tiszacsege, hol leggyakrabban akad dolga a csend és rend óreinek. A napokban is Fodor András, Fodor István, Jenei Imre és Jenei Sándor parasztleányok esinos verekedést rendeztek Veisz József korezmájában és nagy vitézkedésükben véresre verték Purjesz Sándort, aki mint üzletvezető van alkalmazva a korezmában. A verekedést az idézte elő, hogy Purjesz csendre intette a négy legényt. A csendőrség az eljárást megindította a verekedők ellen.

— **A nyomdászok mulatsága.** A Margit fürdő diszterme nagyszerűnek ígérkező mulatságnak lesz színhelye június 4-én. Ekkor tartják meg ugyanis a debreceni könyvnyomdászok tavaszi mulatságukat, a melyen a táncvigalmat kedélyes estély fogja bevezetni. A rendezőség már szétküldötte a meghívókat, a melyekben ott látjuk a rendezőbizottság hatalmas névsorát, mintegy biztositékát annak, hogy ez a mulatság az idei tavasz vig estéi között a legkellemesebb lesz. A kedélyes este műsora is igen válogatott és gondos számokból áll. Szavaltatok, énekszámok, bohózi előadás fogja szórakoztatni a közönséget. A műsor egyébként a következő: 1. Nyitány. Előadja: a Kiss B. zene-

kara. 2. Tüzek. Irta Kiss József. Szavaltja: Dózsa György. 3. Bihari kesergő. Greizinger Iván átírta. Hegedűn előadja: Karakas István. 4. A mama kedvence. Irta: Rudnyánszky Gyula. Előadja: Berényi Gábor. 5. Népdalok. Éneklő: a Nyomdász Szakegyesület Dalköre, Hóra Károly karnagy vezetésével. 6. Angolkisasszony. Bohózat egy felvonásban. Irta Morvay Zoltán. Szereplők: Libuc Gergő — Takács Sándor, Magdaléna, neje — Szabó Ida, Ida — Kiss Erzsike, Pali, huszár önk. — Berényi Gábor, Timsó Muki — Végh János. Sugó: Botos Sándor.

— **Ellopott kocsi mécses.** Régi história már a Murvai József és Tóth József bérkocsisok közt fennforgó kis ügy. — Még ezelőtt két esztendővel történt, hogy Murvai a Bika szálloda előtt kilopta a Tóth kocsija lámpájából a mécsesest — Eppen jogász bál volt és a meglopott kartárs nem vette észre, hamarjában a tolvajlást, mert azon igyekezett, hogy valakivel a bál mulatozók közül igénybe vétesse kocsiját. Hanem ezen közben a rendőrnek, aki arra felé méregette fel és alá az utcát feltűnt, hogy a fiakkeres kocsijának nem ég a lámpája, ami pedig büntetéssel jár. Menten fel is szította Tóth Józsefet érte, sőt még be is jelentette a nagy esetet a rendőrségen, kerülvén az ilyenformán kemény öt koronájába Tóth Józsefnek. A meglopott és megbüntetett ember időközben kiszimatolta, hogy kinek a kezén tűnt el a mécsese és most két esztendő elteltével feljelentést tett ellene a rendőrségen.

— **A légszeszgyár városi üzlete és irodája** építkezés miatt május 3 tól fogva ideiglenesen Piac u. 65. sz. házba költözik (Miklós-utca sarkán.) Telefon-szám, mint eddig, 90. A lámpagyújtók és az éjjeli ügyeletes szerelők ezentúl is Piac u. 81 sz. alatt maradnak az udvari keresztépületben és este 7 óra után oda kell fordulni szükség esetén. Ezen helyiség telefon száma 415. lesz.

— **Hazánk legbecesebb szőlője.** A filokszarának teljesen ellentálló, permetezni soha nem kell, mert semmiféle betegség sem lombját, sem termését meg nem támadja. Téli hideg a takaratlan vesszőjét soha meg nem fagyasztja. ezenkívül még rendkívüli becsese, hogy igen korán ér — augusztus 15—20. között — rendkívül bőtermő és bora oly erős és édes, hogy a nehéz olasz borok semmiben sem mulják felül. Ez a Delavare közvetlen termő szőlő, melynek részletes leírását — ábrán és bemutatva — egy a homok, mint a hegyi szőlőtelepítőket érdeklőleg az „Ermelléki első szőlőoltványtelep” Nagykágya (Biharm.) ingyen és bármentve küldi meg mindenkinek, ki címét egy levelezőlapon tudatja. Ott 16 év óta szaporítják s ma már 27 katasztrális hold van ebből teljesen fajtisztán telepítve. Ezen telepnek mai számunk hirdetésű rovatában közölt „Szőlőlugast ültessünk” című hirdetésére felhívjuk olvasóink becsese figyelmét.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészet festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. d. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

— **Ne tessk csodálkozni,** hogy mindenki mellőzi a kész ruhák vételét, mert ma a legelegánsabb öltönyök a legjobb angol és hazai szövetekből 15—20 frtért rendelkezhet az Angol Szabónál Kossuth utca 8. sz. a. A dus szövetraktár megtekintése ajánlatos a nagyérdemű közönség figyelmébe. A legizlésebb kivitelről gondoskodik Rosenberg József uriszabó. Próbarendelés által mindenki meggyőződhetik.

— **Ki akar olcsón ruházkodni,** az vegyen szép és olcsó angol és belföldi divatszövetet eredeti gyári árban **Ranunkel H.** és fia cégnél.

— **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy dohoz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-nyiszarva gyogyszertár.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Ravasz esetek.

Ó azok a lakók!

(A budapesti háztulajdonosok egyesülete tegnap elhatározta, hogy az új lakási szabályzatot nem fogadják el, mert érdekeik ellen való dolgokat tartalmaz. Különösen a poloskákat illetőleg háborodtak fel a derék háztulajdonosok és kijelentették, hogy lakó féregmentes lakást nem követelhet. A gyűlésről a következő tudósítás számol be.)

Elnök: (többszörös háztulajdonos és tőkepénzes. Azt se tudja mit csináljon a pénzével.) Tisztelt uraim!

A jobb és bal: Halljuk halljuk!

Elnök: Fontos ülésre hívtam önöket. A midőn a gyűlést megnyitom kijelentem, hogy érdekeinket csak úgy védhetjük meg a sok szemtelen lakóktól, ha az ellenzék pártok módjára szövetkezünk.

A jobb oldal: Nagyon jól van. Ez az igaz beszéd!

Elnök: Tisztelt uraim, háztulajdonos barátaim, szaktársaim a szipolyozásban, csak mi tudjuk azt, hogy milyen komiszak ezek a lakók. Azt hiszik, hogy a háziur azért van a világon, hogy egy — köztünk legyen mondva — vacak lyukért csak 600 frtot kapjon. Már bocsánatot kérek hiszen ez halatlan ezekkel a lakókkal. Azt hiszik továbbá, hogy a háziur van a lakókért. Ilyen vakmerő tévhitben csak egy közönséges lakó élhet. Mielőtt tovább mennék, indítványozom derék kartársaim, mondjuk ki határozatilag, hogy a lakó már születésénél fogva is a háziurért él a világon.

A jobb és bal: Nagyon helyes, nagyon jó. Így kell annak lenni!

Elnök: És most rátérhetünk a vakmerőségekre. Halljanak csak ide!

Egy hang: A magam részéről több fülel hallok oda.

Elnök: Tudják önök mi az egy lakó.

Egy hang: Egy semmi. Egy nulla!

Második hang: Két frizzó és tíz nyente!

Elnök: Na. Látom, hogy tisztában vannak a fogalommal. Hát kérem ezek a . . . hogy úgy mondjam . . . nyenték már nemcsak hogy a bőrükben, de még a lakásokban se férnek. Mi az egyháziur?

Egy hang: Hát lehet ezt közönséges szóval kifejezni?

Másik hang: Olyan fogalom, a m légiés, a miről azok a bűdös költők se tudnak kifejezést találni.

Egy harmadik: Csak ne beszéljünk itt költőről. Megmered a nyakszirtén, ha költőről beszélnek. Lakik nálam vagy három, de kidobom őket. Ki én, a borzas hajuk szentjét.

Elnök: No hát tisztelt uraim! Ezek az istentől is elragaszkodott nyenték, ezek a lehetetlen alakok azt hiszik, hogy mi valami rut sziborita várok vagyunk.

Egy hang: No hát nem vagyunk!

Elnök: Ugyan kérem, hát közbeszélhat illet szaktárs. Hiszen épen ön az, a ki a kövérségtől majd ki pukkad. Az aranylánca tartja csak össze.

Egy hang: Csak ne személyeskedjünk és ön különb? Menjünk tovább.

Elnök: Hát térjünk a valódi tárgyra.

A tanács, mint méltóztatnak tudni éppenséggel nem kulturállamba való lakás szabályrendeletet dolgozott ki, a mely egyenesen nekünk szegzi a revolvért. Csak nem hagyhatjuk, hogy a lakók a fejünkre tegyék a lejáratás koronáját.

Egy hang: Wer hat dem so etwas gehört?

Elnök: Szaktárs gondoljon az önálló magyar hadseregére! (magában) Szellemes! (fenn) A mi a legpimaszabb a dologban, hát az nem más, minthogy nem akarnak poloskás lakást lakni.

Jobb és bal: Hallatlan.

Egy hang: Ki hitte volna, hogy így kinyílik a csipájuk!

Egy másik: Még tiszta lakást is akarnak a pénzükért.

Egy harmadik: Hát mi az istennyilat csináljunk a poloskákkal?

Elnök: Látom méltó felháborodásukat és értem is. Tenni fogunk a szemtelenkedés ellen. Ha ujjat húztak velünk, majd lehúzzuk mi a bőrüket. Nem tiltakozunk, hanem ütünk, pofozunk. Ez az első, a mit ezekkel a disznó lakókkal kell tenni. Másodszor életbe fogjuk léptetni a legdrágább rendeleteket, különös tekintettel a poloskák gondozására. Én a magam részéről már össze állítottam egy kis kátét, a mely azt hiszem az önök véleményével is találkoznia fog. — Felolvasom, ha meghallgatják.

Mind: Meg akár holnap reggelig is!

Elnök: A káté ez. 1-ször. Mi a poloska? — A poloska a legnemesebb háziállat, amely a föld kerekén létezik. Milyen viszonyban van a poloska a lakóval? — A poloska a lakóval szurós és csipős viszonyban van. Mivel tartozik ezért a lakó? Ezért a lakó hálával tartozik. Kinek tartozik hálával? Először is a háziurnak, aztán a poloskának. Miért a háziurnak és miért a poloskának? A házi urnak azért, mert az Isten megengedte neki a kellő vagyoni állapot folytán, hogy a házában poloskát tenyesszen, a poloskának pedig azért, mert álmaiban édes szendergésében pikánsan megzavarja. Szabad-e a poloskát ezért üldözni? A poloskát ezért nem szabad üldözni, sőt inkább gondozni, min táz Isten a mezők liliomát. Mit követ el az a lakó, aki egy poloskát megfoszt áldásos működésétől? Az a lakó bünt követ el, és ezért nem bitót, nem golyót, hanem a háziur haragját érdemli, amely abban nyilvánul, hogy se szó, se beszéd, kidobja a lakásból.

Mind: Nagyszerű dolgok, kitünő pontozatok. Megérdemli elnökünk, hogy a lakók megcsókolják a földporát ahol jár. Éljen!

Elnök: Hát szerénység nélkül mondom. Ilyet nem pipált Európa és meglássák, hogy az a sok rongyrazó lakó kezét fog nekünk csókolni, ha elsején a házbért fizeti.

— asfa. —

TAVIRATOK.

Braun Márkus ügye.

Budapest, május 16. Braun Márkus, az amerikai egyesült államok bevándorlási felügyelőjének nevezetes levéltitok sértése ügyében ma érkezett meg az amerikai kormány utasítása. A mely szerint Braun a legenergikusabb diplomáciai támogatásban fog részesülni. Braun a bécsi amerikai nagykövettel való tárgyalás céljából Bécsbe utazott.

A japán—orosz háború.

London, május 16. A Daily Chronicle jelenti tegnaptól Hongkongból, hogy Gaprok magasságában a múlt éjjel 12 hadihajót láttak eloltott lámpákkal. A hajók eredete és utiránya ismeretlen.

London, május 16. A Daily Telegraph jelenti Tokióból tegnaptól: Egy norvég gőzös kapitányának jelentése szerint, ki 12-én érkezett Mojba, 11-én délelőtt 8 és 11 óra között 33 fok és 45 északi szélesség és 129 fok 20 keleti hosszúság alatt ágyutüzet halott. Az ágyukból okozott rengést észlelték, azonban a kód miatt nem igen lehetett látni. Láttak egy japán torpedónaszádót, mely az illető irányban tartott. Megállapították, hogy a balti hajóhad orosz területen drótnélküli táviróállomást létesített és ennek útján érintkezett Saigonnon át Pétervárral.

Pétervár, május 16. Ide érkezett jelentés szerint Rosdesztwenszky admirális nagyfoku idegességben szenved, úgy hogy kénytelen a flotta parancsnokságáról lemondani. Utódja Alexejev tengernagy lesz. Hongkongból sürgöny azt mondja, hogy a helyzet igen feszült s rövid idő múlva nagy tengeri csata lesz.

A bánya szerencsétlenség.

Resica, május 16. Az Almássy-aknában történt bánya légrobbanás alkalmával összesen 22 bányász tűnt el, kik közül 9 bányász holttestét megtalálták, 12 munkás azonban eddig nem került meg. Eddig a vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget a bányalég gyakran előforduló kiömlése, tehát véletlenség okozta. A szerencsétlenség kilenc áldozatát tegnap temették el a bányavállalat tisztviselői kara, munkásai és a közönség részvételével. A munkások hátramaradt családjai részére nemcsak Resicán, hanem egész környéken segélyakciót indítottak, mely már eddig is meglehetősen eredményes volt.

Az eszéki zavargások.

Eszék, május 16. Mihalovics főispán a polgármesterrel és főkapitánynyal látogatást tett Matt altábornagy állomásparancsnoknál, hogy megköszönje a segítséget, amelyben a katonai hatóság a napokban a polgári hatóságot részesítette.

Eszék, május 16. Neuesser Ignác fizetésképtelen kereskedő ellen feljelentést tettek családja miatt, mert jogtalanul vett fel a bécsi Creditorenverein helyi képviselőjétől 1725 koronát. A pénz megkerült.

Az orosz forrongás.

Pétervár, május 16. Hivatalos forrás szerint a tegnapi nap folyamán és este a város nyugalmát a lakosságnak mulatóhelyeken való szokásos összecsoportulása dacára, sehol sem zavarták meg. Itt-ott megkísérelték ugyan a munkáslakossághoz nem tartozó kisebb csoportok a rend megzavarását, a mit azonban a katonaság és rendőrség erőszak alkalmazása nélkül megghusított. — Ilyen kísérlet történt a Veszilje-Osztrevo nagyprospekten, hol két csoportban 40—100 ember gyűlt össze. E csoportokban különböző osztályokhoz tartozó emberek állottak, főképen zsidókból. — A tömeg dalokat énekelt. Tizennégy embert elfogtak, köztük hat zsidót, és ezenkívül négy zsidónőt. A Preoprezenszki temetőben körülbelül 400 ember gyűlt össze, főképen diákok és szabad mesterséget folytatók. A legnagyobb részt zsidóeredetűek. A temetőben 12-öt letartóztattak, öt zsidót és két zsidónőt.

Pétervár, május 16. Cári rendeletre az államkincstár rövid lejáratú kötvényeket bocsátott ki 200 millió rubel értékben. 150 millió már el van helyezve.

Rémes családi dráma.

Berlin, május 16. Itt ma családi dráma történt. Hötzel gyáros felesége három gyermekét és önmagát megmérgezte. Mind a négyen meghaltak. Valószínűnek tartják, hogy a szerencsétlen asszony pillanatnyi elmezavarásban követte el szörnyű tetteit.

Budapesti gabonaözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 16.

Buzakinálai és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 12,000 m. mázsára került forgalomba, gyöngén tartott áron. Egyéb gabonajeműk közül tengeri szilárd, a többi tartott idő: változó.

Buza áprilisra	17.98—18.00
„ májusra	16.54—56.
„ októberre	14.70—72.
Rozs áprilisra	13.52—54.
Zab októberre	13.74—76.
Tengeri áprilisra	11.60—62.
„ májusra	15.52—54.
„ júliusra	14.74—76.
„ októberre	23.40—60.

Nyílt-tér.

Rohitsi Stiria forás.

gyógyvíz orvosilag ajánlva. Gyomordaganat, bélbaj, fejfájás, cukorbetegség, elzsírosodás ellen. Kitünő eredmények. — Kapható:

Hoffmann Józsefnél Budapest, Báthory-u. 8.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kén-só-hevíz-forása 49° C. 17 millió liter napi mennyiség, a kén-só-sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó hevíz. Javalva van fürdő alakjában Csuzos és kőszvényes bántalmaknál, csonttörések, ficamodások után, Idegzsábkánál, (ishias) borbajoknál. Női betegségeknek; idült méh- és petefészek-gyulladások, méhgyulladás, medencebeli sejtiszóvetlob és izzadmányoknál, idült veselobnál, Bright-kórsib. Ivógyógyimód alakjában pedig idült gyermekbántalmaknál, makacs székrekedésknél, vese-köveknél, a máj- és epehólyag betegségeinél.

Sárgaság- és epeköveknél meglepő gyógyhatás.

Hét szállójában 200 újonnan butorezott szoba, 70 haldas park, gondozott sétautak, gyógyterem, étterem, tennispálya könyvtár, regényes kirándulások, vasútállomás, posta, táviró, helyközi telefon, hétezernél több állandó fürdővendég, 50,000 kiránduló, gyógytár állandó fürdőorvos. Teljes penzió október 1-től május 1-ig, napi 6—8 korona.

Egész éven át nyitva. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Csak
Selle és Kary

FREDIN

legjobb

tisztító-szerét.

vásároljuk minden finom lábbelire

Sárga és fekete.

Kiváltképen ajánlatos

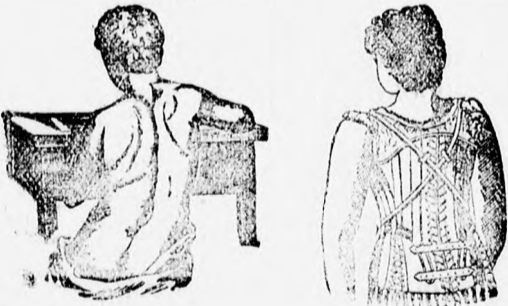
Boxcalf, Oskaria Chevreaux

és Lakk-lábbelikre.

Bécs, XIII/1.

Anyák!!

Óvjatok gyermekeiteket a hátgerinc elgörbülésétől!
Hátgerinc elgörbülésben szenvedő

15 éves leány mű-
fűző alkalmazása
előtt,

a fűző alkalmazá-
sával.

Keleti J. testgyógyászati mű-tézete készít jótállá-
s és a legolcsóbb gyári árak mellett:

Műfűzőket,

Hessing vagy Dollinger tanár rendszere szerint
hátgerinc stb. elferdülésének gyógykezelésére;

Egyenestartók
hanyag testtartás megállítására;

Mellfűzőket

plastikai párnázással stb.

Járó- és tám gépeket,

Loenz tanár és Hessing rendszere szerint, a boka-
és csipőizület gyuladásánál stb.

Műlábakat és műkezeket

a lektókeletesebb technikai kivitelben, több
évi jótállás mellett! — **Gyógy-szobatorna**
készülékek, valódi amerikai és angol
gyártmány, nagy választékban!

Kerjen ingyen és bérmentve legújabb képes árjegyzéket.

Keleti J. orvosi műszer-gyáros,

Budapest, IV., Koronaherceg-u. 17.

50 évi siker

ESZÉKI
arckenőcs

és eszéki

Szalvator

szappan.

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr
összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

Dienes J.C. „Szalvator“
gyógytárából

ESZÉKEN, Felsőváros

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 kor.

1 drb. Szalvator szappan ára 1 kor.

1 tégely kézi paszta ára 1 kor. 20 fill.

Lyon rizspor kis doboz 1 kor. nagy doboz 2 kor.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrés-
szektől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 sz.

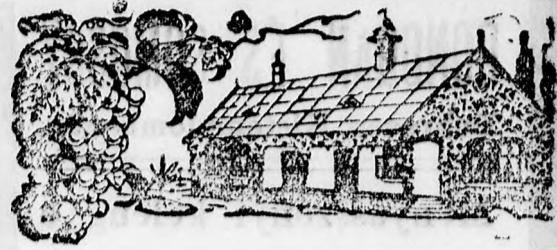
B. m. rendeletnek.

Főraktár Budapesten

Török Jozsef

gyógyszerésznél

VI. Király-utca 12. és Andrassy-ut. 29 szám.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben
föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s
nincsen oly ház melynek fala mellett a legcseké-
lyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenki-
vül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb.
a legremekebb disze, anélkül, hogy legkevesebb
helyet is elfoglalna az egyébrehasználható részek
ből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden
évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas
(bár mind kuszo természetű), mert nagyobb része
ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem
érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas
fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az
egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskalály és
más éens szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fény-
nyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve
küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja
Borfaju szőlőültvények is még nagy mennyiségben
kaphatók leszállított áron. Borok családi fo-
gyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és (De-
laware)) sima ültetéshez és ebből borminta.

Ermelleki első szőlőültvényterep
Nagy-Kágya, Biharmegye.

Nyiló virágok, esokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb **vetemény és virágmagvakat, gyü-
mölesfák, diszcserjék, gömbákácfákat** és más kertészetbe vágó
növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olcsó ár és pontos szállítás biztosítottik.

A legjobb arcz-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZENŐCS,

mely az arczot tisztítja, teheríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Serail-szappan.

Epo-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Kitünő toillet szappa-
nok a kenőcs haszná-
sátához

Serail-puder. Kiváló finom arczpor
három színben, fehér, rózsaszín és krém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: **dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön** gyógyszerész
uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debreen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●● Fügönyök ●●

Agy- és asztalterítők

●● Linoleum ●●

Óriási raktár

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

DEBRECEN, (Iparbankudvar.)

Értékpapírok vétele és eladása.

Sorsjegyek eladása készpénzért és részletfizetésre.

Előlegek értékpapírokra, sorsjegyekre, ékszerekre.

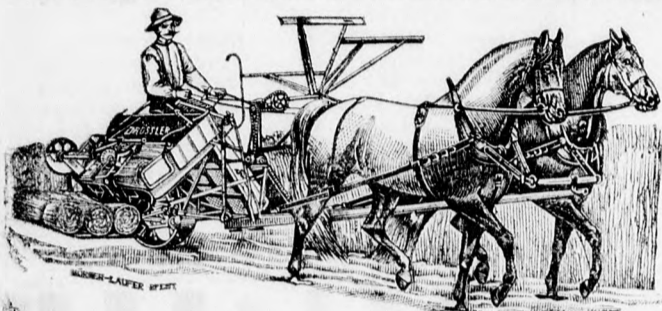
Szelvények beváltása.

Sorsolások költségmentes megvizsgálása.

Ércpénzek vétele és eladása

Pénzbetétek kamatozása.

Váltóra hitelnyújtás.

Osztálysorsjegyek föelárusítója.**JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖK FÖLDRE vagy HÁZRA**
a legelőnyösebb feltételek mellett.**Drössler Károly**

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest, VI, Váci-körút 59. — **SZÁLLIT**: Magánjáratokat, Locomobilokat, teljes Gőzeséplő-készleteket, Gőzekészleteket, „Milwaukee” Fűkaszalógépeket, Arató és Kévektőgépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill” vetőgépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben. Árjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen olgásoksz

A XVI-ik magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110.000 sorsj. 55.000 nyer.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

	korona.
1 utalom	600000
1 nyer. á	400000
1	200000
2	100000
1	90000
2	80000
1	70000
2	60000
1	50000
1	40000
5	30000
3	25000
8	20000
8	15000
36	10000
67	5000
3	3000
437	2000
803	1000
1528	500
140	300
34450	200
4850	170
4850	130
100	100
4350	80
3350	40

55000 nyer. és jut. összegben 14,459.000

FELHIVÁS**a XVI-ik**

magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz.

Az első osztályú sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét,

vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb

a postautalványon való rendelés. Minden meg-

rendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet.

A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a

huzás után küldöm szer. Befizetési lapokat a

pénzösszegek díjmentes átutalhatása céljából

ingyenc bocsátok ügyfeleimnek rendelésükre.

Becsés megrendelését szíveskedjék miham-

— — — — — rább hozzám juttatni. — — —

Gaedicke A.
bankháza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődjéje.

Budapest, Kessuth Lajos-utca II. sz.

Gaedicke szerencsésége

Orisani!

Rövid időn belül

● **15 milliót** ●

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

600000 kor.	szám
600000	62551
400000	11110
400000	28916
400000	33464
100000	42758
100000	49878
100000	37991
70000	60912
60000	17357
60000	78863
60000	82528
60000	97263
30000	6920
30000	38691
30000	90964
25000	23481
25000	30049
25000	44411
25000	87851
20000	14674
20000	28950
20000	33402
20000	35862
20000	44410
20000	55565
20000	60781
20000	78848
20000	88874
15000	31121
15000	57734
15000	77950
15000	82506